

ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ КРЕАТИВНИМИ МЕТОДАМИ СПІВПРАЦІ БІБЛІОТЕКАРЯ ТА ЧИТАЧА

Лілія Попіль, Лідія Чайківська

Чортківський державний медичний коледж
Бібліотека

У статті розглянуто роль бібліотеки як складової ВНЗ. Висвітлено основні форми та методи, які сприяють формуванню читацької компетентності студентів-медиків. Бібліотека Чортківського державного медичного коледжу намагається не стояти осторонь формування соціально зрілої та творчої особистості.

Ключові слова: Бібліотека ВНЗ, культурно-просвітницька діяльність, бібліотечні та духовні цінності, читацька компетентність.

*Відкрийте ваші руки, щоб змінити,
але не відпустити свої цінності
Далай-лама*

Перед нами щодня стоїть необхідність вирішувати певні завдання. Кожен день ми стикаємося з обставинами, які потребують нашого терпіння. У цій ситуації дуже велике значення мають життєві цінності, які слугують маркерами і дозволяють нам переконатися, що ми рухаємося у правильному напрямку.

Сучасна бібліотека ВНЗ, в тому числі, переживає, на жаль, не найкращі часи. Кожна має надзвичайно великі ресурси, і в той же час залишається, можна так сказати, чомоданом зі стосом паперу. Бібліотекарі інколи не розуміють своїх клієнтів, не можуть відірватись від консервативних прийомів – а тому, не можуть якісно подати продукт.

Аналіз сучасного стану бібліотечної справи в Україні подано в Проекті «Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року», що базується на «Концепції якісних змін бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України

(до 2025 року)» [1,2]. Документи визначають коло проблем, які необхідно вирішувати бібліотекам в умовах якісних змін вищої освіти, та стратегічні напрями розвитку бібліотечної справи. У концепції підкреслюється, що «Бібліотека - це єдина інституція, що надає безкоштовний доступ до інформації, знань, культурного надбання нації та світу й сприяє просвіті»

Кожна бібліотека спостерігає зменшення користувачів і зменшення відвідувань. Тому надзвичайно гостро стоїть проблема залучення студентської молоді до бібліотеки, прищепленні любові до читання та друкованого слова. Наша бібліотека закритого типу, ми розуміємо - однієї книги замало, щоб залучити користувачів до читальної зали, тому переосмислюємо роботу і шукаємо нові альтернативи.

У Положенні про державний вищий навчальний заклад визначені головні завдання вишу, одним із яких є «забезпечення умов для оволодіння системою знань про людину, природу і суспільство; формування соціально зрілої, творчої особистості; виховання морально, психічно і фізично здорового покоління громадян; формування громадянської позиції, патріотизму, власної гідності, готовності до трудової діяльності, відповідальності за свою долю, долю суспільства, держави і людства; забезпечення високих етичних норм, атмосфери доброзичливості й взаємної поваги у стосунках між працівниками, викладачами та студентами» [3, с. 432].

Бібліотека завжди виступала структурним компонентом, яка пов'язувала науку із зовнішнім середовищем. Ми об'єднуємо досвід минулого та сучасні знання. Для того, щоб визначити нові підходи до бібліотечної роботи, її працівники оцінюють свою діяльність, вивчають потреби користувачів та намагаються створити у бібліотеці зону позитиву, яка передбачає розвиток толерантного культурологічного середовища для дискусій, обміну думками, творчими доробками.

Сьогодні, в умовах збіднення духовного життя суспільства, його криміналізації, нівелювання загальнолюдських цінностей, прагматизації мислення, озлобленості, низької культури спілкування, як ніколи гостро постає питання гуманізації освіти. Ця проблема є актуальною для закладів освіти всіх рівнів. Тому бібліотека не може стояти осторонь соціокультурних процесів, що відбуваються в суспільстві, а це вимагає поєднання завдань і цілей науково-технічного прогресу з гуманістичними цінностями. Головна мета – виховання свідомого громадянина, гармонійно розвиненої, суспільно активної особистості, творчого фахівця, формування у студентів визнаних у суспільстві цінностей (повага, доброта, взаєморозуміння, співчуття, милосердя тощо).

Одним із основних напрямів роботи, а також важливим засобом популяризації бібліотеки – є культурно-просвітницька. Переосмислюючи інтерактивне сьогодення, ми стараємося орієнтуватися не лише на пошук

інформації, її подачу, але і на інші більш життєві цінності. Тому, обираючи той чи інший захід, намагаємось, щоб студенти виступали не тільки слухачами, а й були повноцінними учасниками даного заходу.

Про доцільність прийнятих рішень, усвідомлення наслідків своїх вчинків, уміння вести діалог, спілкуватися, з розумінням вислуховувати іншого й вміння висловлювати свої думки. Де межа між зауваженням та образою – все це та багато іншого обговорили студенти під час години спілкування «Бути толерантним – бути сучасним» (<https://ru.calameo.com/read/004976084a79c3c9672af>).

У цікавій, ігровій формі студенти відділення «Стоматологія ортопедична» розповіли про зубчики, догляд за ротовою порожниною, вибір зубної пасти для діточок старшої групи ДНЗ №8 на уроці здоров'я «Таємниці зубної феї» (<https://ru.calameo.com/read/00497608424085437ce6a>).

Бурхливо та динамічно пройшла бесіда-дискусія «Коли настають у житті труднощі» за прочитаними творами:

- приголомшлива книга Харпер Лі «Убити пересмішника», яка не втратила своєї актуальності і до тепер. Це роздуми письменниці про добро, справедливість, терпимість до ближнього, які турбують і наших сучасників.
- Стівен Чбоскі «Добре бути тишком» - це книга про дорослішання, про розуміння сімейних цінностей, про спокуси підліткового життя та як їх уникнути.
- Стейсі Крамер «50 днів до мого самогубства», суперечливий та неоднозначний твір про проблеми підлітків та вибір життєвих пріоритетів.

Відверта розмова відбулася у формі обговорення книги С. Талан «Коли ти поруч». Студенти дискутували про життя і смерть, про любов та зраду, про те, як ці протилежності з'являються у нашому житті і назавжди залишають свій слід. А також про стереотипне уявлення та людську необізнаність, незнання про СНІД.

Ознайомилися студенти з безцінними крихтами мудрого 100-літнього старця А. Ворона. В теплій та невимушеній атмосфері була презентована книга письменника – публіциста М. Дочинця «Многії літа. Благії літа.»

Про те, яку роль у нашому житті відіграють четвероногі друзі, студенти дискутували під час обговорення книги Дж. Боуена «Вуличний кіт на ім'я Боб». Це реальна історія життя бродяги та наркомана, який повністю зумів змінити своє життя після зустрічі з рудим котом, який став його найкращим другом.

З захопленням студенти насолоджувалися співом знаменитої співачки на вечорі-портреті «Соломія Крушельницька. Голос, який підкорив світ» (<https://ru.calameo.com/read/00497608499ecfc218814>).

Традиційними стали інтелектуальні ігри-вікторини для першокурсників «Найрозумніший», а також інтелектуальна гра «Як ми знаємо творчість Т. Шевченка» (<http://ru.calameo.com/read/00497608497a3744656a7>).

Новою формою роботи стало проведення бібліотечного квесту, присвяченого Всеукраїнському дню бібліотек (<http://ru.calameo.com/read/004976084472ed35c285d>). Студенти демонстрували вміння користуватися енциклопедіями, довідковою літературою, знаходили книги за каталогом та у вільному доступі. Учасники довели, що добре знають свою бібліотеку.

Студентство понад годину вирішувало завдання літературно-пізнавального квесту «Ім'я Шевченка стукає в серцях», а також під час інтелектуальної гри «Відомий та невідомий Шевченко» мали змогу проявити свої знання творчості та життя Великого Кобзаря (<https://ru.calameo.com/read/00497608419e9219452a0>).

У культурі будь-якого народу є речі, які яскраво відображають його особливі національні традиції. До святкування національного Дня вишиванок долучилися працівники бібліотеки, організувавши історико-етнографічну виховну годину «Вишиванка об'єднує, оберігає, зігріває, нагадує». Окрасою вечора стали роботи мисткині, працівниці бібліотеки Н. Пастух.

Висновки. Бібліотека ЧДМК є не тільки джерелом отримання інформації, а й джерелом духовності і культури, впевнено дивиться в майбутнє, використовуючи набутий досвід спрямовує свою діяльність на поліпшення якості інформаційно-бібліотечного обслуговування, орієнтується на перехід до нового формату діяльності.

Усі заходи, що проводяться працівниками на розширення кругозору, формують нові інформаційні потреби, спонукають студентство до користування послугами бібліотеки. Ми намагаємося йти в ногу з часом, а тому змінюємо напрямки діяльності, яка стає багатовекторною та орієнтується на нові вимоги з виховання студентської молоді.

Література

1. Проект Стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України» – напрацьовано Міжвідомчою робочою групою з питань формування стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні (наказ Міністерства культури України від 10 листопада 2014 р. № 960).

2. Проект Концепції якісних змін бібліотек задля забезпечення сталого розвитку України (до 2025 року) – напрацьовано Міжвідомчою робочою групою з питань формування стратегії розвитку бібліотечної справи в Україні (наказ Міністерства культури України від 10 листопада 2014 р. № 960).

3. Положення «Про державний вищий навчальний заклад» // Освіта України. Нормативно-правові документи. – Київ, 2001. – С. 429-446.

4. Кухаренко А. Л. Бібліотека – гуманістичний центр освітянського та культурного життя вузу [Електронний ресурс] / А. Л. Кухаренко. – Режим доступу : <http://dspace.khntusg.com.ua/bitstream/123456789/3753/1/36>.

ФОРМИРОВАНИЕ ЧИТАТЕЛЬСКОЙ КОМПЕТЕНЦИИ КРЕАТИВНЫМИ МЕТОДАМИ СОТРУДНИЧЕСТВА БИБЛИОТЕКАРЯ И ЧИТАТЕЛЯ

Лилия Попиль, Лидия Чайковская
Чертковский государственный медицинский колледж
Библиотека

В статье рассмотрена роль библиотеки как составляющей вуза. Освещены основные формы и методы, которые способствуют формированию читательской компетентности студентов-медиков. Библиотека Чертковского государственного медицинского колледжа старается не стоять в стороне в процессе формирования социально зрелой и творческой личности.

Ключевые слова: библиотека вуза, культурно-просветительская деятельность, библиотечные и духовные ценности, читательская компетентность.

CREATIVE METHODS OF READING COMPETENCE FORMATION BY CREATIVE METHODS OF LIBRARIAN AND READER COOPERATION

Lily Popil, Lidia Chaykivska
Chertkivsky State Medical College
Library

The article deals with the role of the library as a component of higher education. The main forms and methods that contribute to the formation of reading competence of medical students. The library of Chortkiv State Medical College is trying not to stand aside of the formation of a social mature and creative person.

Key words: university library, cultural and educational activities, library and spiritual values, reading competence.